

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อน  
จังหวัดแพร่

ชื่อผู้เขียน

นายสุวิทย์ สมบัติ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

|                  |            |               |
|------------------|------------|---------------|
| อาจารย์ ดร. เกษม | นครเขตต์   | ประธานกรรมการ |
| อาจารย์วิสุทธิ์  | วานิช      | กรรมการ       |
| ผศ. ดร.สชาติดา   | ไกรพิบูลย์ | กรรมการ       |

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเด็กเล็กที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กเล็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อน จังหวัดแพร่ ตามนโยบายกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกต และจากเอกสารทางราชการ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบอุปนัย (Analytic Induction) ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนาน 7 เดือน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ปัจจัยทางทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตลอดถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชน

2. กระบวนการพัฒนาเด็กเล็ก ที่ส่งผลต่อสุขภาพของเด็ก ประกอบด้วย การจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม การตรวจสุขภาพ การตรวจพัฒนาการ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อน ได้แก่

1) พ่อ แม่และผู้ปกครอง พบว่า สภาพการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีความพร้อมที่เห็นได้ชัด คือ

รายได้ การศึกษา การมีส่วนร่วมในชุมชน จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2) ผู้ดูแลเด็ก พบว่ามีคุณสมบัติที่ดีและพร้อมในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เช่น คุณวุฒิ วิทยุฒิ มีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อเด็ก และพึงพอใจต่อการปฏิบัติ 3) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ วิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ ที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน 4) ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 5) ผู้นำชุมชน และกรรมการพัฒนาเด็ก ได้รับการยอมรับและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชน

4. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อน ต่อกระบวนการพัฒนาเด็กเล็กพบว่า เงื่อนไข/ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ศักยภาพของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนจากองค์กรภายใน และภายนอกชุมชน การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของเด็กประกอบด้วย ด้านโภชนาการ พัฒนาการและการเจ็บป่วย เด็กที่เข้ารับบริการ ในศูนย์พัฒนาการเด็กเล็กสวนเขื่อน มีการเจริญเติบโตได้ตามเกณฑ์